

گردآورنده: چا

ویژه نامه خبری - زیست محیطی چا، سال اول، شماره ۱۲
اسفند ۱۳۸۷

لزوم پاسداشت جنگل؟

قرن یستم و خصوصاً نیمه دوم آن، قرنی سرشار از کرده است. به اراضی جنگلی کشور حکایت از نابود تحوالات سریع و بی سابقه در محیط زیست جهان شدن یک سوم منابع جنگلی، «تنها در ۳۰ سال گذشته» بود. اثر گذاری انسان بر محیط اطرافش به جایی دارد. در این میان نمودار کاهش اراضی رسیده است علاوه بر اهمیت و ماهیت جهانی آن، جنگلی شمال کشور از $\frac{3}{4}$ میلیون هکتار در متاسفانه این تاثیرات از سرعت سرسام آوری نیز بر دو دهه گذشته به حدود $\frac{1}{9}$ میلیون هکتار و خوردار گردیده است. دیگر تقریباً هیچ زیستگاه با کاهش سطح جنگلی زاگرس در همین زمان اکوسیستم طبیعی در سطح زمین وجود ندارد که از حدود ۸ تا ۱۰ میلیون هکتار به حدود ۳ لائق اندکی دستخوش تغییر نگردیده باشد. تحوالات میلیون هکتار، عمق نگرانی کارشناسان منابع طبیعی را کاملاً آشکار می‌کند. با وجود این آمار دیر باز آغاز گردیده است اما هیچگاه به اندازه چند هر سال برانگیز و سمت و سوی جریانات پیرامون جنگل ها و با این همه رسوابی، چه بخشایشی؟....

با چنان لعل و طمعی سیری ناپذیر به جان هر آنچه وجود دارد افتاده ایم که انگار آخرین نسل بشر بر این نگرانی های مجامع بشری این قدر با بدینی عجین نشده بود.

با وجود شش میلیارد و هفتصد میلیون نفر که متکی به منابع این کره خاکی کوچک هستند، اکنون بشر به بشریت می‌زین و با خنجر بر درختان «زنده باد درخت» می‌نویسیم! این است بار آیندگان بر این واقعیت رسیده است که منابع کافی برای تأمین مایحتاج انسان در دسترس نیست. محاسبه‌ها نشان دوش کشیدن؟ هزاران سال انسان، هر چند در عصر داده است که مجموع محصولات کشاورزی، نوسنگی، برده داری، فتوالی و هر عصری که با نگاهی دامپروری و دیگر مواد مصرف شده توسط انسان عاقل اند سفیه بیان شود، طبیعت را محافظت کرده تقریباً ۲۰ درصد بیشتر از آن چیزی است که کره خاکی می‌تواند به طور طبیعی جایگزین سازد. این ارزش شده و حقوق، حامی تمامی موجودات است، هر آنچه که دیگران کاشته بودند را درو کنیم و چزی جز بدان معنی است که $\frac{1}{4}$ ماه طول می‌کشد تا آنچه انسان طی ۱۲ ماه از زمین می‌گیرد به آن بازگردانده شود. اگر منابع جهانی را همچون یک سپرده مشترک ای از ن، تپه‌های زیاله و نسل کشی و ... نکاریم! این است کارنامه ما. مایی که اگر از قرآن و احادیث تلقی کنیم، جامعه بشری نه تنها سود حاصل از آن بلکه بخشی از سرمایه را نیز به مصرف می‌رساند. بسی زیست محیطی اسم بیریم، به هزاران خواهد رسید! مایی ربط نخواهد بود اگر به بهانه هفته درختکاری هم که کتابخانه‌ها را با کتب زیست محیطی آلووده ایم و شده به آمار مربوط به جنگل‌ها به عنوان یکی از مجنون لیلی علم آموزی و تمدن متربول هاشده ایم! مهمنترین منابع زیست محیطی سرکی بکشیم، تا شدت ناراحتی ما از خشم زمین است. شاید وقت آن بررسد که کاستی‌ها را در جغرافیای ملموس ایران بررسی دیگر بلوطی نماند تا سوزد و هنگامی که جنگلی آتش نماییم. ایران با دارا بودن یک درصد از وسعت بگیرد، درخت بی طرف کدام است؟ باید قدمی جلو خشکی جهان، تنها ۳۵ دهم درصد از اراضی جنگلی برویم شاید زندگی زیباتر باشد. هر کدام از ما اگر به جهان را دارد و از این جهت با فقر منابع جنگلی و رسم زندگی و به یمن وجود پاکی و سلامتی درختی طبیعی مواجه است. این درحالی است که رشد بکاریم چه می‌شود؟ باید همیشه و آنقدر درخت دامنه‌ی کویر به سوی منابع طبیعی کشور در دهه های اخیر نگرانی کارشناسان منابع طبیعی را تشديد

فایل شماره آینده ویژه نامه چا:

«چگونگی استقبال از فصل بهار»

می باشد. لذا از علاقمندان خواستاریم که مقالات خود را در این زمینه به دفتر نشریه ارسال فرمایند.

ده سیزده

به ناوی خولقینه‌ری سروش

له پیش دا خاکه که پوخته و ئاوی دهن. نه مامه کان گول ئاویز و له دهوریان عوود بسووتین. له پهنای هه نه مامیک گۆزه‌یه ک ئاو دانین. سرووده‌کانی «ریگ و دا» بخویننه وه و سه‌ما و ناوری به‌زه‌قل، هه رووه‌ها.

به‌دوای ئه ریز گرته، دهس به ناشتن که‌ن. ئه و کسه‌ی که ته‌نیا نه مامیک بئنیزیت. خوراں ئه چیته به‌ههشت و نه جات په‌یدا ئه‌کات.

(ماقسیا بورانا)

ئه مه شیوه حورمه‌تیکه له ناشتنی نه مام که پیتسه‌د سان له مه‌ویر له لاین کاپرایه کی پایه به‌زه‌وه فرمان دراوه. له گەل په‌یدا بیونی ئینسان له سه زه‌وه و گریب‌هندی ژیانی مزوّف و دار، گرینگی دار لای ئینسان وای لى کردوه که دائم نیگه‌رانی ئه هاپری دیزینه‌ی بیت و بؤیه له هه مه‌و ناوه‌دانیه که داب و نه‌ریتیک هه بیه بئن‌ناشتی نه مام و فرماتیک بئپاریزگاری و سزا دانی ئه وه که سانه‌ی خه‌ساریک نه‌دهن له داره کان. لعم و لاته‌ی خوشمان له بهر چاوه که هر دۆل و شیو و سه‌رکانی و ناویک، داریکی به سالا تیگه بیشتو، نه‌وه ک سوودی تاکه که‌سی بئلکوو له دنیا تیگه بیشتو، نه‌وه ک سوودی تاکه که‌سی بئلکوو له پای سوودی گشتی و هه‌وه‌ها بیقین به پاراستی ژینگه بېریوه چووه‌به هاتنی سرده‌می تازه و چاخی پیش‌یی دارسانه کان بەرین و فراوانتر دراونه‌تە بەر کەلک و ھر گرتن و زۆر جار له ناو بردن. جا که بؤیه ریگا چاره‌ی پتر، ئه خوازی که ئه بۆشاییه، پر بیت‌وه و بەرنامه‌ی ده‌وله‌تی و تیو ده‌وله‌تی ئه خوازی که لاما ده‌ری ئه سەقدت کاریه بیت. پۇزى نه مام ناشتن به گرینگایه کی بالا دار له ناو سروش دادیاری کراوه.

جا بؤیه بیویسته که تیمه سەرنج را کیشانه‌تر بروانینه دور و بەرمان و زانسیانه بیرون‌نی دار و ژینگه و مرۆف خەینه بەر باس و جاچ به ناشتنی نامامیک و یا باشت لەوه به پاریزگاری له دارستانه کان، ژینگه‌مان به ده‌وله‌مندی بەھیلینه‌وه.

هدلمه‌تی نه‌مام دانان له لاین "چیا" و ه

نه‌نجومه‌نی سه‌وزی چیا، و هکوو نه‌ریتی هم‌موو سالیکی خوی که به بونه جو‌را وجوه کانه‌وه نه‌مام داده‌نیت، له ئاخرين دانیشتنی ده‌سته‌ی به‌ریوه‌به‌رانی نه‌نجومه‌ندا يه‌ک له و خاله سه‌ره کیانه که په‌سنه‌ند کرا دانانی نه‌مام بوو له پیکه‌وتی ۱۶ ی ئهم مانگه‌دا. له هم‌موو ژینگه پاریزان و خوش‌هویستانت ژینگه چاوه‌پی به‌شداری لهم هله‌لمه‌تهداده که‌هین.

دوو هه‌فتنه‌نامه‌ی چیا هاوکاری ده‌خوازی

"چیا" بلاقوکی نه‌نجومه‌نی سه‌وزی چیا، تا ئیستا ۱۲ زماره‌ی لى ده‌رچوه. حاشا هه‌لمه‌گره کهم و کوورپی و باش و ناباش تایبەتی خویی هه‌بوه. ئیمە وەک ده‌سته‌ی به‌ریوه‌به‌رانی ئهم بلاقوکه هم‌موو هه‌ولیکی خومان داوه به پیی هملومه‌رج له دریزه‌ی کاری ژینگه پاریزیماندا روون کردن‌هه‌و زانیاریکه‌لیکی گهرچی کهم و کورتیش بوویت خستبیتمانه خزمەتی خوینه‌رانه‌وه، هه‌لبهت دیاره خه‌لکانیکی دلسوزیش هاتوون به هانامانه‌وه و له ناردنی وتارو په‌ختنوه یان به شیوه‌ی تر یارمەتی ده‌رمان بوون و همر ئه و خه‌لکه‌ش هوکاری دریزه پیدانی گوفاره‌که بوون تا ئیستا.

به کورتی و به کوردی ئیستا بلاقوکی چیا لىرده‌وه پاده‌گه‌یه‌نیت؛ ههر جو‌ره یارمەتیک بریتی له، ناردنی همه‌وال و وتارو په‌ختنوه و یارمەتی مالی بھو په‌پی ریز لینانه‌وه ده‌گریته سه‌رچاو. هم‌موان ئهزانین چیا ملکی تاکه کھس یان تاقمیکی تایبەت نیه به‌لکوو ملکی لانی کهم هم‌موو مه‌ریوانیه‌کی ژینگه ده‌سته، که‌وایه ئه‌گه‌ر باش نه‌بوه تا ئیستا با به هم‌موومان باش بکه‌ین، ئه‌گه‌ریش باش ده‌رچوه با باشتري بکه‌ین.

ده‌سته‌ی به‌ریوه‌به‌رانی تایبەت نامه‌ی «چیا»

کاملا غیر طبیعی در محدوده ای محاصر شده از

سه چهار لایه و دیواره‌ی توری بدون برخورد ای از هرگونه حق گریز و استفاده‌ی ماهی از فضای آزاد دریاچه استخراج می‌گردد.

در این شیوه‌ی تاراج انقراض ماهیان، عوارض عدیده‌ی زیستی، بهداشتی - سلامتی و اقتصادی خه‌لکی ئاوابی هه‌نجیران شهودی ۲۷۰ پدید می‌آید. از نظر انسانهای منصف جامعه و کارشناسان انجمن سبز چیا عملی نکوهیده محسوب می‌گردد. به امید تجدید نظر و تغییر در نحوه صید و بهبود آن.

کوشتنی ئازه‌لان دریزه‌ی هه‌یه

هه‌رچه‌نده ناپه‌زایه‌تیگه‌لیکی زور له لاین خه‌لکی مه‌ریوان و ئیمام جومعه‌ی شار له بو کوشتنی ئازه‌لانی سه‌رسنور ده‌ریز کرا به‌لام به داخه‌وه دیسان ئهم دیارده دلته‌زینه هه‌ر دریزه‌ی هه‌یه. به پیی و تهی خه‌لکی ئاوابی هه‌نجیران شهودی ۲۷۰ پیه‌ندان هیزه‌کانی پاسه‌وانی سه‌ر کارشناسان انجمن سبز چیا عملی نکوهیده محسوب می‌گردد. به امید تجدید نظر و تغییر در سنور نزیکه‌ی ۳۰ ولخیان به جاری کوشتووه، دانیشتوانی ئهم دیهاته لهم کاره‌ساته حبه‌ساعون و خوازیاری دووپات نه‌بوون‌هه‌یه ئه و چهشنه کارانه‌ن.

۲۸۸ راس گوزن زرد ایرانی در جزیره**اشک پارک ملی دریاچه ارومیه****هه‌ستی ئازه‌لان ده‌ستی دیهاتیک**

حاجی لهق پهله‌وه‌ریکی ناسیاوه بؤ به گزارش روابط عمومی حفاظت محیط زیست استان ئیمە. ئهم پهله‌وه‌ره کاتن لىرە هه‌وا سارد آذربایجان غربی، بر اساس آخرین سرشماری پستانداران بزرگ جنده در سال جاری ۲۸۸ راس گوزن زرد ایرانی در جزیره اشک پارک ملی دریاچه ارومیه کوتایی و هر زی سه‌رما دیه‌وه، وەک ئهزانین عاده‌تی ئهم پهله‌وه‌ره وايه له وجود دارد.

کیومرث کلانتری با بیان اینکه گوزن زرد ایرانی گونه ای پستاندار حمایت شده و حفاظت شده است گفت: جزیره اشک پارک ملی دریاچه ارومیه به عنوان یك مرکز تکثیر طبیعی عمل می‌کند و این گونه با ارزش که بیم آن می‌رفت رو به انقراض رود، هم اکنون احیا و تکثیر شده و جمعیت مازاد بر برد زیستگاه طبیعی را نیز به صورت زنده برداشت و به سایر زیستگاه‌های مستعد استان انتقال می‌باشد.

وی گفت: ظرف دوسال گذشته جمماً ۶۴ راس گوزن زرد ایرانی از جزیره اشک پارک ملی دریاچه ارومیه زنده گیری و به زیستگاه‌های طبیعی محصور شده در استانهای خوزستان - ایلام و کردستان انتقال یافته است.

مدیرکل حفاظت محیط زیست استان آذربایجان غربی از ورود بهای هر راس گوزن زرد ایرانی از لحاظ مطالبه ضرر و زیان سی و دو میلیون ریال است اما ارزش اکولوژیکی آن بسیار بالاتر از عدد مذکور می‌باشد.

وی گفت: در زیستگاه‌های طبیعی استان آذربایجان غربی، روی تکثیر سه گونه حمایت شده اقدامات خوبی صورت گرفته و تداوم آن ضرورت مدیریت حیات وحش کشور است.

ماهیگیری یا منفرض کردن؟

مهلت معین فصلی برای شکار ماهی در زریبار از طرف اداره‌ی محیط زیست شهرستان مه‌ریوان روزهای آخرش را طی می‌کند. این قضیه از دیدگاه دوستداران حیات وحش و محیط زیست قابل توجه و تامل است، زیرا ماهیها در این ماهیگیری به صورت

کودکان نگهبانان کوچک محیط زیست

باران در دریاها و اقیانوس‌ها را به کودک نشان می‌دهد.

حافظت از انرژی: در هنگام پخش برنامه مورد علاقه کودک، تلویزیون را از برق بکشید و در جواب اعتراض او توضیح دهید که اگر از انرژی برق یا هر انرژی دیگری بی رویه استفاده کنیم، هنگام نیاز ضروری به آن انرژی در اختیار ما نخواهد بود و دوباره تلویزیون را روشن کنید تا لذت دوباره داشتن برق و تماشای تلویزیون در ذهن او بماند.

درباره انواع انرژی و روش‌های تولید آن برای کودک توضیح دهید.

کودش علمی: هفته‌ای یک بار گردش علمی ترتیب دهید یا اینکه در برنامه‌های تعریضی خانواده آموزش‌های علمی را هم به طور غیر مستقیم در آن بگنجانید.

مطالعه: با خرید کتاب‌های علمی درباره طبیعت - حیات وحش - حفاظت از محیط زیست - زباله‌ها... کودکان را به طور غیر مستقیم به سوی آشنایی با مفاهیم علمی و شیوه‌های حفاظت از محیط زیست سوق دهیم.

دانه بکاریم: برای آنکه کودک مفهوم حفاظت از خاک و آب را به درستی دریابد با کاشتن سبزی یا دانه‌هایی مثل آفتابگردان او را با مرحله رشد گیاه و نیاز گیاه به خاک خوب و آب سالم و نور خورشید... آشنا کنیم و برای در ک بهتر او بهتر است یک نمونه کوچک را با خاک نامناسب (مثل خاک آغشته به نفت) یا آب ناسالم رشد دهیم تا کودک به خوبی تاثیر آلودگی بر گیاهان را بیند.

پیامبر (ص) می‌فرماید:

هر کس درختی بکارد تا زمانی که از میوه و سایه‌ی آن درخت استفاده شود (چه انسان و چه حیوان) برای صاحبش پاداش در نظر گرفته می‌شود.

پژوهشگران معتقدند بهترین شیوه نهادینه کردن عادت‌های مثبت آموزش از دوران کودکی است و

اگر آموزش درباره حفظ محیط زیست هم از کودکی آموزش داده شود، این باور کودک را موظف می‌کند تا از یگانه زیستگاهی که در آن زندگی می‌کند به بهترین شکل مراقبت کند.

می‌توانیم با آموزش نکاتی ساده و عملی مانند نکات زیر به کودکان روش‌های حفاظت از محیط زیست را به آنها آموزش دهیم.

استفاده بهینه از کاغذ: می‌توانیم آموزش‌ها را از زمانی که کودکان قلم به دست می‌گیرند و شروع به نقاشی می‌کنند آغاز کنیم، برای کودک توضیح دهیم مدادی که با آن نقاشی می‌کند چگونه ساخته می‌شود و او می‌تواند با استفاده بهتر از مداد رنگی ها و نتراسیدن بیهوده آنها به حفاظت از جنگل و درختان کمک کند. همچنین علاوه بر دفتر نقاشی که برای او می‌خریم برگه‌های باطله‌ای که یک روی آنها سفید و قابل استفاده است را کنار مداد رنگی های کودک قرار دهیم تا برای نقاشی از این برگه‌ها هم استفاده کند و برای او توضیح دهیم که با استفاده از این کاغذ‌ها می‌تواند مانع قطع درختان برای تولید کاغذ شود.

زباله‌های بازیافتی را جدا کنیم: با جمع آوری وسایل دور ریختنی منزل و یا وسایل شخصی کودکان و استفاده مجدد از آنها مساله بازیافت را به او آموزش دهیم، مثلاً می‌توانیم با کمک کودکان قوطی‌های نوشابه را جمع آوری کنیم آنها را شسته و با بریدن در آنها، از این قوطی‌ها جا مدادی برای روی میز تحریر کودکان و یا گلستان درست کنیم.

بازی با طبیعت: کودک را با روش‌های مختلف با طبیعت وجود می‌آید. در طبیعت آشنا کنیم. مثلاً هنگام بارش باران ظرف‌های خالی را در حیاط قرار دهیم تا آب باران داخل آن جمع شود، سپس از کودکان بخواهیم که با آب باران جمع شده در این ظرف‌ها گلستان‌های منزل را آبیاری کنند. این آزمایش به صورت ساده جمع شدن آب

بی شک همگان می‌دانیم که محیط زیست در سطح جهانی و ملی، در معرض تهدیدهای جدی است. فهرست این تهدیدها از گرم شدن اقلیم زمین تا از دست رفتن تنوع زیستی و انسان آلدگیها، بس دراز است و تکرار ذکر آنها نیز چنانچه با برنامه و پشتونه عملی همراه نباشد، صرفاً از اهمیت و حساسیت آن می‌کاهد. باید در پی یافتن علل این تهدیدها برآمد و برای کاستن یا محو هر یک، دست به عمل زد. یکی از مقدمات رفع مشکلات زیست محیطی، ارتقای فرهنگ عمومی در این زمینه است. این مهم خود در گام اول نیازمند آموزش محیط زیست در همه سطوح است. مانیازمند آنیم که آگاهیهای زیست محیطی به صورت جزئی از معارف همگانی درآید و مشکلات و آسیب‌های محیط زیست، نگرانی عمومی را سبب شود. در آن صورت است که نمودهای آن به صورت اصلاح ساختار نظام قوانین، مدیریت و نظام آموزش کشور، اصلاح کاربری‌های مختلف زمین و منابع، استانداردها و ضوابط دقیق زیست محیطی در ارتباط با همه فعالیت‌ها در جهت توسعه پایدار و حفظ منابع طبیعی در خواهد آمد. در این میان، آموزش محیط زیست به کودکان، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. چرا که کودکان نه تنها مسئولیت نگاهبانی از زمین را به ارث می‌برند، بلکه در بسیاری از کشورهای در حال توسعه همچون ایران، حدود نیمی از جمعیت را تشکیل می‌دهند. افزون بر این، کودکان هم در کشورهای در حال توسعه و هم در کشورهای صنعتی، در برابر اثرات تخریب محیط زیست، سخت آسیب پذیرند. آنان همچنین حامیان آگاه و متفسکر، درباره محیط زیست هستند. در روند مشارکت در فعالیت‌های مربوط به محیط زیست و توسعه، توجه خاص به کودکان و منافع ایشان ضروری است تا بدین طریق پایداری آتی هر اقدامی برای بهبود محیط زیست تضمین شود.

درختان و اثر بخشی آنها بر فضای شهر

حدود ۱۴ میلیون هکتار از خاک ایران را جنگل پوشانده است که حدود ۵۵٪ آن مربوط به جنگلهای بلوط منطقه زاگرس است و جنگلهای شمالی حاشیه دریای خزر ارزانترین، پاک ترین و زیباترین راه حل برای ایجاد درخت می باشد.

تشعشعات گرم قرار می گیرند درختان شهری گرما را از وجود آسفالت، بنایا، اتومبیل‌ها و آلودگی ناشی می بوده و مقدار گرد و غباری که به سطح زمین رسید در زیر توده درختان از ۲۷٪ تا ۴۲٪ کمتر از عرصه بدون شود، کاهش می دهد. درختکاری آسانترین، درزی توده درختان از ۲۷٪ تا ۴۲٪ کمتر از عرصه بدون ارزانترین، پاک ترین و زیباترین راه حل برای ایجاد درخت می باشد.

فواید و ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی

شهر خنک است. درختان در روزهای گرم صدها لیتر آب را از ریشه ها به سوی برگ‌های خود پمپاژ می کنند و تبخیر این آب‌ها موجب خنک شدن محیط اطراف درختان می گردد. درجه حرارت هوا در مجاورت درختان به مراتب خنکتر از عرصه های بدون درخت است. هر چه درخت بزرگتر باشد این تفاوتها بیشتر می کند. اطلاعات حاصل از تحقیقات متعدد تأثیر مثبت درختان روی سلامت جسم و روح انسان یا درخت درمانی را به ثبوت رسانده اند. از جمله اثبات شده بیماری راحتی ساکنان، چه در درون و چه در بیرون خانه می شوند. اگر توده درختان درجه حرارت هوای محل را کاهش می دهد یک درخت تنها در اولویت اول نه با کنترل درجه حرارت هوا بلکه با کنترل تشعشعات خورشید موجب راحتی و سلامت انسان می شود. جذب تشعشعات خورشیدی توسط درختان تفاوت درجه حرارت روز و شب را کاهش می دهد. هوا در جهان از بیانهای جهان تقریباً دو برابر داراست ولی ۱/۲٪ از خشکیهای جهان را ایران داراست و ۱/۴٪ از خشک و نیمه خشک تعریف کنیم چرا که بطور متوسط بیانهای جهان در ایران قرار گرفته است. یعنی سهم ایران از بیانهای جهان تقریباً دو برابر است لذا لازم است که برنامه ریزی مناسب برای کنترل و مدیریت بیانهای صورت گیرد. حال با توجه به اینکه ایران از لحاظ جغرافیایی در منطقه نیمه خشک جهان قرار دارد و بیشتر مناطق ایران در طول سال با کمبود اب رو به رو هستند و همچنین میزان آلودگی هوا در شهرهای بزرگ ایران روز به روز بیشتر شده و از لحاظ استاندارد جهانی در حال بالا رفتن است بیشتر به اهمیت پوشش گیاهی پی می بريم.

زیر درختان در روز خنکتر و در شب گرمتر است. درختان و کنترل آلودگی هوای شهر:

فواید و ارزش‌های اقتصادی:

ارزش املاک و خانه هایی که در خیابان هایی با درخت و منظره سازی از ۵ تا ۲۰٪ بیشتر است خیابان های دارای درخت و برخوردار از سایه برای خرید کردن جاذبه بیشتری داشتند و همیشه از خیابان های عاری از درخت پر رفت و آمدترند.

بر طبق برخی بررسی ها که در زمینه کم کردن انواع فواید درختان شهری صورت گرفته این نتیجه بدست آمده که ارزش فواید درختان بیشتر از دو برابر هزینه های کاشت و نگهداری آنها می شود.

نتیجه گیری:

فواید و ارزش‌های تشریح شده وقتی صادق هستند که درختان از سلامت کامل بر خوردار باشند. سلامت درختان خود به انتخاب خوب، کاشت خوب و نگهداری خوب بستگی دارد. شناخت هر چه بیشتر از فواید و ارزش‌های درختان به یک انتخاب کاشت و نگهداری بهتر منجر خواهد شد اما شناخت کافی و درست فقط به لطف تحقیقات بومی امکان پذیر است. بنابراین تحقیقات بومی اساس موفقیت برای درخت کاری شهری و پرامون شهری است.

اسماعیل امینی /

همچنین جنگلهای کوهستانی ارس ۶۶٪ و جنگلهای گرسیری و کویری نیز حدود ۵/۶٪ آن را تشکیل می دهد. یک صد و بیست هزار هکتار از عرصه های کردستان پوشیده از جنگلهایی است که عمدۀ ترین آنها را بلوط، مازو، بنه، افرا و انواع گلابی های وحشی در بر گرفته است. حدود ۳۰٪ از سطح کره زمین را جنگل پوشانده است. در مجموع می توان ایران را یک کشور خشک و نیمه خشک تعریف کنیم چرا که بطور متوسط بیانهای جهان در ایران قرار گرفته است. یعنی سهم ایران از بیانهای جهان تقریباً دو برابر است لذا لازم است که برنامه ریزی مناسب برای کنترل و مدیریت بیانهای صورت گیرد. حال با توجه به اینکه ایران از لحاظ جغرافیایی در منطقه نیمه خشک جهان قرار دارد و بیشتر مناطق ایران در طول سال با کمبود اب رو به رو هستند و همچنین میزان آلودگی هوا در شهرهای بزرگ ایران روز به روز بیشتر شده و از لحاظ استاندارد جهانی در حال بالا رفتن است بیشتر به اهمیت پوشش گیاهی پی می بريم.

آنکه درختان در روز خنکتر و در شب گرمتر است. کنترل اقليم شهرها با تعديل اثرات باد و خورشید و باران تحقق می یابد. انرژی خورشیدی در تابستان توسط برگ های درختان به ویژه پهن برگان جذب یا تغیر جهت می کند. در زمستان از بین شاخه های درختان عبور می کند. در تابستان وقتی مردم در زیر سایه درختان می ایستند احساس خنکی می کنند و از قرار گرفتن زندگی در محیط آلوده شهر به مفهوم مراجعة بیشتر به پزشک و مراکز درمانی و مصرف دارویی بیشتر است. درختان هم در جذب ذرات جامد در هوا و هم گاز نقش مفید داشته و همچون فیلتر بیولوژیک عمل می کند. برگ ها گرد و غبار و دیگر ذرات متعلق در هوا را جابه جا و هوای تنفسی ما را پاک می کند. درختان همچنین با اصلاح درجه حرارت هوا و ایجاد و تغیر جریان باد روی انتشار آلاینده ها تأثیر می گذارند. بعضی از بررسی ها تخمین می زندند که یک درخت می تواند به طور متوسط ۲۰۰ کیلو گرم گرد و غبار را طی یک سال جذب کند. گرد و غبار در هوای یک خیابان با درخت ۳۷ مرتبه کمتر از هوای یک خیابان بدون درخت است. یک تحقیق نشان داده که مقدار ذرات

این گرما را به محیط اطراف خود بر می گردانند بدون حمایت درختان ساکنان شهری هیچ شبه ای در معاصره

دارستانه کان و سووده ڙینگه یی و گه شتو گوزار ییه کانیان

* شیر و آن عومه ر رهشید

و می شود. از سوی دیگر آسفالت جاده های حاشیه های غربی زریبار (راه مسیر نی-برده رشه) که چندین سال قبل به همت و تلاش مسئولین محترم صورت گرفت، علاوه بر ارزش قابل ملاحظه آن جهت رفاه و آسایش ساکنان روستاهای حاشیه های غربی و تحول بسیار عظیمی که در این منطقه ایجاد کرد، در جذب چشمگیر میزان گردشگران به زریبار نیز بسیار موثر بود و به دریاچه زریبار رونق و صفاتی خاصی بخشید. می باشد هر کسی اعم از مسئولین و ساکنین منطقه در حد توان و تلاش خود در راستای حفظ آن می کوشید و جهت حراست آن از هر آنچه در اختیار داشت می بخشید و از هر تخریبی در محوطه آن جلوگیری می نمود. ولی متأسفانه این مسیر نیز همچون موارد دیگر، از تخریب، محفوظ نماند و در موارد متعددی، گلنگ تخریب بر پیکر آن وارد شد و عواملی چند، جمال و کمال آن را از بین برداشتند. در سال جاری، شرکت گاز اقدام به گاز کشی در روستاهای حاشیه های غربی نمود که شایسته بهترین سپاس و تشکر و دست مریزاد می باشد. انتظار داشتم که خسارات ناشی از لوله گذاری در مسیر جاده به حداقل برسد و جاهایی که کنده می شود به سرعت مرمت و تعمیر شود اما متأسفانه در برخی موارد و به ویژه در مسیر روستاهای نی، کافی سانان و دره تقی خسارت در بستر جاده های آسفالت به حد بالای خود رسید و باعث نگرانی زیاد ساکنین و مسافرین شد. نکته قابل توجه این است مواردی که لوله گاز در محل و زمین های خصوصی عبور می کرد خسارت ناشی را بدون تاخیر پرداخت می نمود اما در مسیر هایی که متعلق به عموم است و ظاهرا شاکی خصوصی نداشت جهت تعمیر و مرمت آن تا کنون هیچ اقدامی صورت نگرفته است. و اکنون که ایام نوروز و فصل بهار نزدیک می شویم و مسافران و گردشگران زیادی در این مسیر حرکت می کنند، وظیفه خود دانستم این موضوع را یادآوری نمایم تا مقدماتی را فراهم نمایم که چهره های شهر و روستاهای تابعه را زیبا و زیباتر کنیم و چون این مسیر از ارزش بالایی برخوردار است ضروری به نظر می رسد که در این خصوص هزینه های بیشتری شود و با همکاری دستگاه های ذیریط محل های کنده شده تعمیر شوند که مسلمان با این کار، علاوه بر جلوگیری از تخریب بیشتر در تقویت صنعت توربیسم و جذب گردشگران نیز بسیار موثر خواهد بود.

له شهنجامی زوربسوونی دانیشتوان و بپرینه وه و سووتاندن و به رفراوانکردنی زه ویس کشتوكالیه کان و دهرهینانی وزه و به کارهینانی داره کان بوزارگانی و دروستکردنی که لوبه ل و ۶- پروپوشی پرووه کی به گشتنی و دارستانه کان به تایه تی، با یه خیکی گهوره هیه له چاک کردنی خاک و ریخختنی هاوشه نگی ثاوى خاک و کم کردنده وه داروتان و پامالین و دارو و خانه بهدیه کان، به وه ش دهیت به پروپوشینکی پاریزه ر که پرووی خاکه که داده پوشیت و له پرووت بعونه وه بعون. به شیوه یه کی گشتی دارستان، سوود و قازانچی برچاوی هیه له پاراستن و پاگرتی ژینگه و پره سهندن و سرهه لدانی گهشت و گوزار له سه رئاستی جیهاندا، ده توانین گرنگترین کاریگه ریسه کانی بهم شیوه یه بخهینه پوو: ۱- دارستانه کان سنوریک بوزه و گه رما زوره هی هاوین و سرما سه خته هی زستان داده نیت و ئاو و هه وا یه کی ماماوه ند و تهندروست بوزه ها و لاتیان دهه خسینیت.

۷- دارستانه کان ریگری بوزه با دروست ده که ن یا خود په رژینیکی سه وزایی له دهور و پشتی ناوجه گه شتو گوزاریه کان و شاره کان دروست ده که ن که پاریزه گاری ته اویان ده کات له کاریگه ریی خراپی ره شه با و گه رده لوله خواهیه کان و ته پوتوز.

۸- دارستانه کان به سه رچاوه یه کی گرنگی که رهسته خواه کانی زوربه هی پیش سازیه دهستی و فولکلوریه کان و خانوبه ره و دروستکردنی که لوبه ل ناومان به کار ده هینریت، به لام زور جار ژم سامانه گرنگه بهر شلا اوی بپرینه وه و سووتاندنی به رنامه دهیت و له ماوه یه کی که مدا به هزاره ها دونی لی ده فوتینریت، له کاتیکدا ژم بعون و قه تیس بعونی گه رما له سه ررووی زه ویدا.

۹- پاک کردنده وه ژینگه له پیس بعونی هه وا و ئاو و زواه زاو و ماده تی شکده ره کان دره خته کان هه لنده ستن به پاریزه گاری کردنی سه رچاوه کانی ئاوي ژیزه زه و سه رهه کی ره گه زه سروشتبیه کان داده نریت که په یوه ندیه کی پته وی به پاراستن و پاگرتی هاوشه نگی ژینگه بی هه یه له جیهان دا و به یه کیک له فاکته ره گهشت و گوزاریه کان داده نریت له دامه زراندن و گهشت و گوزار له هه ره ناوجه یه کدا بیت.

پیسبوونی ژینگه به زواه زاو.

• ماموستای زانکوی سلیمانی

حافظت از حریم دریاچه نگین وار زریبار وظیفه
ساکنین منطقه و مسئولین است

۱۴- دارستانه کان ناوه‌ندیکی سروشته و زیندوو بو
زوربهی ئازه‌ل و بالنده کیوبیه کان پینک ده‌هینیت
که يه کیکه لە بالندرە گەشت و گوزاریيە
سروشته کان و هاوسه‌نگی ژینگەش لەھەمان
کاتدا.

بدون تردید یکی از جلوه‌های بسیار زیبا و دیدنی ایران، شهرستان مریوان و دریاچه زریبار می‌باشد که این پدیده‌ی نادر و طبیعی خداوند، سالانه و به ویژه در فصل بهار و تابستان موجب جذب هزاران گردشگر و توریست شده

۵- دارستان کارده‌گات بُو دره‌نگ خستنی تواندنه‌وهی بهفر، که یارمه‌تی دریزش کردنه‌وهی ماوهی پیکردنی ئاو ده دات بەشیویه کی بەردەوام.

آثار مندرج در پیوژه نامه چیا لزو و مأثر گردانند گان نمی باشد.
چیا در اصلاح، ویرایش و تلخیص مطالب آزاد است.
مطلوب ارسالی بازگردانده نمی شود.
مطلوب خود را به صورت تایپ شده و بر روی CD ارسال نمایید.
اصل مقالات ترجمه شده همراه با مقاله ارسال شود.
آدرس: مریوان. جنب میدان میوه و تره بار شهسواری تلفکس: ۰۸۷۵۳۲۵۰۹۷۲

صاحب امتیاز و مدیر مسئول: انجمن سبز چیا

شورای سردبیری:

ایرج قادری، سیوان بهمنی، عرفان حسینی، محمد دانش،
ییان نیک بین

همکاران این شماره:

فرزاد بهمنی، نگن درخشانی، هیرو دانش، سحر سلامی،
محمد صالحی

لوگو و صفحه آرا:

محمد غریب فیضی

انجمن سبز بانه

- سازمانی است مستقل، غیر دولتی، غیر سیاسی که در چهارچوب قانون اساسی کشور با مجوز رسمی از فرمانداری در سال ۱۳۷۸ تأسیس و فعالیت های خود را در راستای اهداف زیست محیطی شروع نموده است.
خلاصه ای از فعالیت های انجمن سبز بانه از آغاز تأسیس:

- آگاهی دادن نسبت به عوارض سوزاندن لاستیک به مناسبت عید نوروز ۷۹ و ۸۰ که خوشبختانه ۴۰ الی ۶۰ درصد آلودگی، کمتر از سال های گذشته بود.

- تشویق و ترغیب مردم نسبت به جمع آوری پس مانده غذا و لاستیک و مواد تجزیه ناپذیر از مراسمات سیزده بدر.
- همکاری و همفکری با سازمان آب در مورد نحوه توزیع آب و جیره بتندی.

- پاکسازی کوه آربابا توسط اعضاء با همکاری هیئت کوهروردي باپوس.

- همکاری و همفکری با شهرداری و شورای شهر در مورد نحوه لایه رویی رودخانه داخل شهر و نحوه دفع زباله شهر.

- ساختنی در گردهمایی جوانان بخش مرکزی شهرستان و حضور رؤسای ادارات در مجتمع فرهنگی هنری ارشاد اسلامی و آشنای آنها با برنامه های حمایت از محیط زیست.
- ساختنی در مرکز آموزش ضمن خدمت برای کلیه معلمان و آشنا نمودن آنها با برنامه های محیط زیست.

- شرکت در جلسه شورای شهر و اتخاذ تدابیر لازم جهت انتقال دام های اهلی شیرده در شهر.

- پیشنهاد به اداره کشاورزی در مورد چگونگی ارائه کود شیمیایی و کرم دفع آفات، جهت جلوگیری از آلودگی آب و از بین بردن حشرات مفید.

- همکاری با اداره منابع طبیعی در مورد عدم قطع درختان جنگلی توسط روساییان و شرکت و همکاری با کاشت درختان در روز درختکاری.

- برگزاری سیناریک روزه از اعضاء و طرفداران محیط زیست و سایر تشکلها با حضور آقای دکتر طالبی عضو مهندسان بدون مرز و خانم دکتر میلانی عضو هیئت علمی دانشگاه.

نهشريفی نهوبه هاره که عالم ۵۵ کا نوی
دل چونکه میسلی غونجه به، بونی ده پشکوی

لهم و هدده خوشیدا گول و گول چیزه تیکه لئن
یه ک ره نگ موتھ حید به دل، ئه ماما به تهن جوی

عمر عمر عدیلی قه ددیه، یه عنی به را به رن
سو نیول شهیین زولفیه، فهرقی نیمه موی

لهم خوشیه که هیزمی مهتبه خ سه و ز بو وه
ماوم عه جه ب له دیده یی سو فی که نار پوی!

تیپی شکوفه، خدیمه یی داوه له هه ر ته ره ف
یا شاهنی نهوبه هاره، هه لیداوه هه ردوی؟

دنیا که گول گولی بو وه، قوربان، ئه تو ش و هر...
تالیب به گول به، قهیدی چیه گول گولی بوی!

بولبول، که گه رمه نه غمه یی، ئاگر ده کانه وه
غونچه، حمزینه، جه رگ و دلی بو ده کانوی

"نالی" زوبانه گهی ته رو بار اوی سه و سه نه
حه برانی چاوی نیز گسه، وه ک لاله، نادوی...

نالی

- از شهرداری محترم تقاضا در ارایم نسبت به بستن بریدگی های داخل شهر و همچنین علامت گذاری سرعت گیرها به صورت قانونی اقدام نماید تا از بروز هرگونه حادثه ای برای رانندگان (بویژه رانندگان غیر بومی) جلوگیری شود.

مهدی زند کریمی

- از شهرداری خواستار رسیدگی به دروازه ورودی شهر هستم چرا که دید رانندگان را از بین برده و همچنین نمای نامناسبی را به شهر داده است.

عبدالله کریمی زاده

- از شورای شهر و شهرداری خواهشمندم که گوشه چشیدی هم به مقزه داران شهرک صنعتی که از وضعیت اسفناک این شهرک واقعاً در عذایم، داشته باشد

- از شورای شهر می خواهیم که برای برنامه های عمرانی سال ۱۳۸۸، بودجه ای را هم برای تعریض پل اتصال شهرک شهدا و محله مردوخ در نظر بگیرند.

جمعی از اهالی شهرک شهدا

- دکل های پارازیت برای سلامتی انسان مضر است، لطفاً فکری جدی برای این معضل بکنید.

روشنی

